



**Riječ  
predsjednika**

## BIG BROTHER MATURA

Ništa, ama baš ništa, iz hrvatske pedagoške prakse nije iščezlo, uz tako stidljive i malobrojne reakcije, kao što se to ovih dana događa sa srednjoškolskom maturom. Podsjetimo, desetljećima pa i stoljećima završetak pojedinih etapa školovanja obilježavao bi se nekim vidom provjere koji se nazivao maturom. Čak kada bi se sama provjera službeno zvala i drugačije, npr. završnim ispitom, učenici strukovne škole bi najčešće završetak svoga školovanja nazivali maturom. Nema te škole u kojoj bi se maturi pristupalo kao nekakvom uobičajenom, svakodnevnom događaju. Čak i oni koji ni na jedan način nisu u maturu bili uključeni, a radili su u školi, npr. čistačice ili domari, toga bi se dana ili tih bi se dana, osjećali nekako drugačije. Puno bi toga dana u školama postajalo iznimnim. Učionice u kojima bi se polagala matura nastojalo se posebno očistiti, urediti. Središnji bi stol, za kojim su sjedili ispitivači, bio ukrašen svećanim stolnjakom, nerijetko i cvjetnim aranžmanom. Nastavnice bi prethodno izvanredno posjetile frizerku, nastavnici isprobali za tu prigodu odjela koja su mjesecima skupljala prašinu u ormaru. Učenici bi, čak i bez prethodnog upozorenja, svojim izvanjskim izgledom i ponašanjem pokazivali da se radi o važnom događaju u njihovom životu. Da ne duljim dalje, matura je u našim školama bila jedan izniman događaj čijoj smo posebnosti svi, ama baš svi, doprinosili, od zaposlenika škola do učenika i njihovih roditelja.

I onda, negdje tamo krajem devedesetih, sve češće se u školama i u prosvjetarskim krugovima počelo govoriti o državnoj maturi. Pet ili šest godina kasnije, među svim raznoraznim najavama promjena u školstvu sve se češće spominjala nekakva državna matura. Zanimljivo je kako se tada, u samim počecima ovog projekta, kao prednost državne mature isticalo ujednačavanje odgojno-obrazovnih postignuća, podizanje kvalitete i mogućnost egzaktnog vrednovanja rada nastavnika i škola. Kasnije, malo po malo, odustajalo se od spomenutih prednosti i isticalo sve više u prvi plan nestanak frustrirajućih fakultetskih prijemnih ispita. S vremenom su doneseni propisi, osnovane ustanove neophodne za realizaciju ovog projekta. Već je probna matura pokazala da u ovom obliku provjere važnu ulogu imaju sigurnosne pretpostavke kojima će se učenike onemogućiti u međusobnom prepisivanju, a nastavnike u eventualnom pomaganju učenicima. Protokoli, usporedivi jedino s pravilima postupanja u bankama i sigurnosnim službama, bar-kodovi na testovima, vanjski promatrači, sefovi i kojekakve druge nimalo jeftine sigurnosne koještarije dodatno zbunjuju i uznemiravaju kako učenike tako i nastavnike. Čujemo ovih dana da će nastavnici pratiti učenike do toaleta, bdjeti nad obavljanjem fizioloških potreba svojih učenika. Možda će idući korak biti bigbraderizacije cijele priče biti instaliranje kamera na „strateškim“ mjestima, povezivanje ljudstvom i opremom kapacitiranih školskih centara za nadzor sa središnjim odjelom za sigurnost pri Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje.

Da skratim, nešto što je samo po sebi u školama postojalo kao svečanost prometnulo se preko noći u zajedničku moru nastavnika, učenika i njihovih roditelja. Kada se svemu ovome pridoda i činjenica da nastavnike nitko, ama baš nitko, nije pitao što o svemu tome misle, odnosno da su se nastavnicima prethodno kroz pravilničke marifetluke nametnule tek nove neplaćene radne obveze, od dežurstava do sudjelovanja u radu ispitnih povjerenstava, teško se oteti dojmu da se ne piše dobro ovako osmišljenom projektu državne mature. Pri svemu ovome zadnje što treba očekivati jeste priznanje neuspjeha onih koji iza projekta stoje. Uostalom ne živimo li u zemlji u kojoj je tek promjena vlasti pretpostavka razotkrivanja svakojakih loše osmišljenih rješenja i propusta? Obrazovanje nije i ne može biti nekakav izuzetak. O državnoj će se maturi idućih godina sigurno još voditi brojne polemike i rasprave. Napredak bi bio, i to ne beznačajan, kada se vatreni zagovaratelji ovakve državne mature ne bi u međuvremenu prometnuli u njene žustre osporavatelje. Živi bili pa vidjeli.

Pravilnik o produženom stručnom postupku

## PETICIJA URUČENA POTPREDSJEDNIKU VLADE

U želji da sve zainteresirane, a napose sve koji su potpisali Peticiju protiv Pravilnika o produženom stručnom postupku, upoznamo sa sadržajem sastanka održanog 23. veljače u Vladi Republike Hrvatske prenosimo najvažnije dijelove stenograma. Cjeloviti sadržaj stenograma možete pronaći na [www.sindikata-preporod.hr](http://www.sindikata-preporod.hr)

Sastanak je sazvan na temu Primjena **Pravilnika o pedagoškoj mjeri odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka**. **Sazivatelj sastanka je Slobodan Uzelac**, potpredsjednik Vlade RH. Ostali nazočni na sastanku: **Mila Jelavić**, pravobraniteljica za djecu, **Ester Radmilo**, zamjenica pravobraniteljice za djecu, **Jasenska Đenović**, ravnateljica Uprave za predškolski odgoj i osnovno obrazovanje pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa, **Vesna Hrvoj Šic**, ravnateljica Uprave za srednjoškolsko obrazovanje pri MZOŠ-a, **Majda Fajdetić**, Agencija za odgoj i obrazovanje, **Marina Tatalović**, savjetnica potpredsjednika Vlade, **Željko Stipičić**, predsjednik SZHS Preporod, **Miljenko Lukiček**, predsjednik Glavnog vijeća SZHS Preporod, **Sonja Mudrić**, članica Predsjedničkog vijeća SZHS Preporod, **Zvonimir Laktašić**, predsjednik SHU-a, i **Branimir Mihalinec**, predsjednik Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama Hrvatske.

**Uzelac:** Pozdravljam sve nazočne! Zahvaljujem što ste se odazvali sastanku kojeg sam sazvaio u dogovoru s gospođom Jelavić kako bismo zajedno vidjeli što možemo učiniti u vezi s određenim teškoćama koje su se javile u primjeni postupka pojačanog nadzora (...) Sastanak je sazvan zbog naše zajedničke želje da vidimo što tu možemo napraviti. Do mene je došla informacija da su određene poteškoće uočene u sindikatu u smislu neodgovarajućih uvjeta u školama, osposobljenosti nastavnika da izvrše novi zadatak. Da izvrše taj zadatak koji jest dodatni, odgovoran i ozbiljan, ali u uvjetima koji su neadekvatni, ne znam da li sam dobro razumio? (...) Ja sam osobno bio jedan od inicijatora, iz ove pozicije, da se takav jedan institut dodatnog angažmana škole unese u zakon, ja ću vam reći čime sam se vodio. Dio odgovornosti, koja se sada pripisuje Ministarstvu, unaprijed preuzimam na sebe. Pretpostavljam da ne treba previše objašnjavati ljudima za ovim stolom, svi smo prosvjetari na bilo koji način, načelne razloge zbog kojih je potrebno ojačati odgojnu ulogu škole uz obrazovnu. Ja ću samo podsjetiti što je rađeno u Hrvatskoj, u Zagrebu, prije nego što se po-

javio ovaj institut, pa u tom smislu evo nekoliko faktografskih podataka. 1986. godine su prosvjetne vlasti grada Zagreba pokrenule dva eksperimentalna projekta inicirana dramatičnim podacima o porastu nasilja u školama, prvenstveno nebrojenim pozivima, uglavnom anonimnim, da su mine, odnosno bombe, postavljene u školama. Informacije su se pokazale uglavnom netočnima, a vrijeme je bilo pred samu Univerzijadu, da i taj kontekst kažem. Dakle, stvar je došla do usijanja...s tadašnjim prosvjetnim vlastima grada Zagreba je dogovoreno da svaka od tadašnjih četrnaest općina grada Zagreba detektira po

jednu osnovnu školu u kojoj je situacija najkritičnija. Od stotinjak i nešto škola u Zagrebu, svaka općina je detektirala po jednu. (...) Osigurana su dodatna materijalna sredstva tim osnovnim školama za trogodišnji eksperiment. Taj je eksperiment uključivao manje više ovo što je predvidio ovaj naš sadašnji institut. Dakle, dodatni stručni, organizirani i programski artikulirani, sustavni i prije svega preventivni rad s ovom djecom, s



Predsjednik Sindikata Stipičić uručuje Peticiju s 11.000 potpisa potpredsjedniku Vlade Uzelcu

dodatnog rada s tom djecom.. Ta su djeca dobivala čak i topli obrok što je plaćala socijala, jer, ponavljam ova su djeca bila iz prikraćenih obitelji, sirotinja uglavnom. (...) Ostavština ovog projekta bili su angažiranje socijalnih pedagoga, socijalnih radnika, psihologa, čak i nekoliko teologa, sociologa, bilo je tu ljudi raznih profila, ali dominirali su socijalni pedagozi i socijalni radnici. I danas tada angažirani stručnjaci rade u tih četrnaest osnovnih škola...možda ne baš ti ljudi, neki su sigurno otišli u penziju, ali radna mjesta su ostala. (...) I to je, ljudi, nama bio motiv da kažemo: „Hajde da vidimo kako možemo pokupiti to iskustvo, artikulirati ga, vidjeti kako pomoći školi da ona, dakle, učini dodatni napor sa svojim potencijalom. (...)“

**Jelavić:** Otkađ sam ja u Uredu dječje pravobraniteljice u različitim smo ministarstvima i na različite načine diskutirali, te u travnju 2006. smo zajedno sa sindikatima definirali da treba proširiti postojeće pedagoške mjere, primijeniti suvremena saznanja. (...) Mi jesmo zagovaratelji da ova mjera zaživi, je li ona dobro definirana, može li ona biti bolje definirana, o tome možemo raspravljati, ali ona mora zaživjeti, prvenstveno radi zaštite djece iz više razlo-

ga. Ja ću navesti samo jedan, a to je da obrazovni sustav obuhvaća svu djecu i da je obrazovni sustav mjesto gdje se puno toga prije može prepoznati, bilo kakva rizična obitelj, bilo kakvo rizično okruženje, to će stručnjaci koji rade u obrazovnom sustavu prvi prepoznati u susretu s djetetom. I drugo, ako se ova mjera provodi u sustavu obrazovanja, dijete nije stigmatizirano. Slanje djeteta u dom socijalne skrbi, mi možemo govoriti što god hoćemo, dijete stigmatizira, djeca dodatno trpe, obilježena su, imaju dodatni problem. Ovako su jednaka svoj drugoj djeci koja su u obrazovnom

GRAM STENOGRAM STENOGRAM STENOGRAM STENOGRAM STENOGRAM STENOGRAM STENO

Glasilo Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu **Preporod**, Petrinjska 59a, 10000 Zagreb  
Izdavač: SZHS Preporod  
Uredništvo: Sonja Mudrić i Marko Ružić

Urednik: Željko Stipičić  
Priprema i tisak: I.T.M. VRBOVEC d.o.o.  
Glasilo je besplatno; objavljeno je Ministarstvu kulture sektoru za informiranje  
19. lipnja 1995. godine, klasa: 008-02/95-01-01, ur-boj: 532-03-5/2-95-01/142.

Rješenjem Ministarstva kulture od 6. srpnja 1995. godine, klasa:612-10/95-01-1267, ur-broj: 532-03-1/7-95-01.

Glasilo je oslobođeno poreza.



GRAM STENOGRAM STENOGRAM STENOGRAM STENOGRAM STENOGRAM STENOGRAM STENOGRAM STENOGRAM STENOGRAM STENOGRAM STENOGRAM STENOGRAM

→ sustavu (...) Ja mislim da obrazovnom sustavu, pogotovo sada u počecima primjene ove mjere, treba pomoći sa strane. Na sastancima koje smo imali i centri socijalne skrbi i Ministarstvo obitelji su izrazili spremnost da sudjeluju i u edukacijama, ali i u provođenju ondje gdje postoji stručni kadar. Reći ću još i to da je riječ o pet gradova, uz Zagreb, to je Pula, Rijeka, Split i Zadar, gradovima u kojima postoje domovi za odgoj djece. U ostalim krajevima, gdje ne postoje domovi za odgoj djece, ovakve grupe nije niti moguće ustrojiti, nije moguće pomagati djeci kroz Centar za odgoj i obrazovanje, nema tko, pa je sasvim opravdano da sustav obrazovanja kroz svoju mrežu jer nema mjesta koje nema škole, na ovaj ili onaj način zapravo bude taj koji će biti nositelj provođenja ove pedagoške mjere. (...) **Uzelac:** Želio bih sad postaviti protokolarnu okvire ovog sastanka. Najprije, želio bih da ovo ne bude naš zadnji sastanak, nego prvi, pa da danas manje-više dogovorimo što ćemo raditi i kako. Mislim da je interes isti s obje strane stola, od toga polazim, pa neka ovo bude prvi u nizu sastanaka, preozbiljna je stvar da bismo sve u pola sata riješili

**Mihalinec:** Meni je jako drago da je ovaj sastanak održan, pa makar ovaj prvi sastanak, iako bih rekao prekasno, ali, hajde da bar počnemo polako razgovarati. (...) Kada je donesen ovaj Pravilnik prva je i naša najveća primjedba, bila da je donesen u ljeto, bez komunikacije sa sindikatima, bez ikakvog saznanja uopće da će se on donijeti. Zato kažem da je ovaj sastanak zakasnio najmanje godinu dana, ako ne i više. (...) Ovaj eksperiment nema šanse uspjeti, jer nisu pripremljene mjere da on može uspjeti. Prvo, Pravilnik je donesen usred ljeta, bez da je to itko znao, mi smo tada bili usredotočeni na Pravilnik o normi koji je nama životno važan, pa smo tu bili više angažirani, i drugo, sav suport za takav jedan Pravilnik nije bio pripremljen i zato je došlo do toliko nesuglasica. (...) I mi smo već negdje u rujnu ili u listopadu prošle godine dogovorili da ćemo na kraju (školske) godine, znači početkom srpnja 2010., održati jedan sastanak sličnog tipa s istim sudionicima, možda još i proširenije, gdje bi se pravila analiza ovog postupka. Jer sada većina nas govori o osjećajima, govorimo o nekim odokativnim metodama, a neki od nas, kolege koji rade u školama govore o iskustvima svoje škole ili škole pokraj, a to je jedini način na koji uopće možemo govoriti o tom postupku. **Zato mi drago da je ipak već sada taj sastanak i to je vjerojatno, ne vjerojatno nego sigurno pomogla ova peticija koju je pokrenuo sindikat Preporod da se ovaj sastanak održi i ranije, što je sigurno i bolje.** Ja nisam shvatio da se peticijom tražilo da se Pravilnik ukine, već su se tražile promjene Pravilnika. Mi se nismo angažirali oko peticije, jer smo već ranije dogovorili da ćemo napraviti analizu tog postupka, da vidimo koliko imamo pozitivnih rezultata, koliko loših, imamo li ikakvih rezultata i gdje su manjkavosti, gdje su propusti. (...)

**Uzelac:** Imam jedan prijedlog i to ne načelnog karaktera, mislim da moramo malo brže raditi, ja stavljam na stol ideju da mi dogovorimo, što je moguće prije, a ne duže od mjesec, dva dana, da organiziramo jedno kvalificirano i kvalitetno savjetovanje, na kojem ćemo biti i vlast, i vi i struka, ne seminar, jer to je kad netko nekog uči, nego da se posavjetujemo, dakle, ravnopravni smo tu, što mi u toj situaciji možemo napraviti za ovaj problem. (...) **Stipić:** Ako je išta dobro u cijeloj ovoj priči, a malo je toga dobroga, onda je to činjenica da su konačno zaposleni u školama, nastavnici, stručni suradnici i ravnatelji dobili priliku reći što oni misle o tom Pravilniku. I to je bila osnovna ideja kojom smo se vodili kad smo krenuli s Peticijom. Uvijek smo naglašavali da to nema usko sindikalni značaj, ali da je vrlo važno, kada su u pitanju tako osjetljivi dokumenti, ako treba i mjesecima sjediti za stolom i iznaći rješenja koja neće proizvoditi veće probleme od onih koje smo imali do sada. Naglašavam, veće probleme nego što smo imali do sada. I to ja zapravo mjera po kojoj se svaki dokument koji stvorimo treba mjeriti (...) Kada smo pokrenuli Peticiju, nismo vjerovali da će biti ovakav odaziv. Zašto? Zato što ovaj Pravilnik ne pogađa jednako sve zaposlene u školama. Naime, kad gledate uopće te stegovne mjere, to je vrlo različito u osnovnom i srednjem školstvu. U srednjim školama imate u jednoj godini 44% od cjelokupne učeničke populacije onih kojima je izrečena neka pedagoška mjera, a u osnovnim školama 4,5 posto. Baš smo zato, kao organizatori peticije, cijelo vrijeme naglašavali da očekujemo solidarnost... (...) Mi smo dobili jedanaest tisuća i nešto potpisa u deset dana, i to, moram to reći, dobili smo i potpise skoro iz

dvije stotine škola u kojima uopće ne djeluje Preporod. To je zato što smo stalno naglašavali da Peticija nema sindikalni značaj, već jednostavno, postoji problem, problem koji moramo riješiti. (...) Nismo mi ovom peticijom išli ni protiv nove pedagoške mjere, niti smo išli protiv ovog Pravilnika, ali se išlo za tim da se kaže kako su pojedina rješenja iz ovog Pravilnika neodrživa. (...) Zanimljivo je da su mnoge peticije na prvom mjestu potpisali ravnatelji, i to se nikad nije dogodilo, što znači da su oni prepoznali loša rješenja ovog Pravilnika. Potpisivali su je i povjerenici drugih sindikata što je također vrlo važno. (...) Tri su uzroka zbog kojih se izriču pedagoške mjere. To su: neopravdani izostanci, neizvršavanje učeničkih obveza i nasilničko ponašanje. Jesu li po svojoj težini ovi problemi Pravilnikom izjednačeni? Mi moramo naći rješenja za one situacije koje su izuzetak. Mi imamo u školama teških oblika nasilničkog ponašanja. Nezamislivo je da učenik koji je tako nešto napravio ostaje sjediti u razrednom odjelu, jer tako djeluje na ostale u tom razrednom odjelu. Mora se povesti računa o svakom učeniku, svaki je dragocjen, za svakog se treba boriti, ali isto tako moramo voditi računa o onima kojih ima najviše u školama, koji kvalitetno izvršavaju svoje obveze. Naravno, tu je problem i vremenskog trajanja nove pedagoške mjere. Što ako učenik nešto što se mora sankcionirati učini pri kraju nastavne godine? Znači li to da tada

može sve napraviti i dalje pohađati nastavu? Dakle, postoji niz otvorenih pitanja koja se moraju razriješiti. Ako to napravimo, onda smo napravili veliku stvar, napravili smo to da ova mjera dugoročno polučiti dobre rezultate, ali kratkoročno ona je sada, ovakvim nesmotrenim i, moram to reći, pomalo nezgrapnim uvođenjem, donijela školama više problema nego što ih je bilo do sada.

**Uzelac:** Samo da kažem jednu rečenicu – nedavno sam bio u Izraelu i tamo sam čuo jednu sjajnu izreku: „Za sve teške, velike složene probleme, postoji jedno rješenje, jednostavno i uvijek samo jedno. Problem je samo u tome što je ono uvi-

kako jesmo, predložili ga ministru, on ga je potpisao. Istina je da je bio donesen po ljetu. To nije bilo slučajno, tajming je bio jako važan. A tajming nam je dao mogućnost da se pripremi naša Agencija da odmah u devetom mjesecu krene s prezentacijom Pravilnika i stručnim usavršavanjem. (...) Ja moram reći da u sustavu srednjoškolskog obrazovanja nije upisana niti jedna mjera produženog stručnog postupka, naime, prema odredbama Pravilnika razrednik je dužan u roku od osam dana od izricanja pedagoške mjere tu pedagošku mjeru upisati u matičnu knjigu odnosno e-maticu. Prije nego što sam išla na ovaj sastanak ja sam provjerila postoji li upisana pedagoška mjera produženog stručnog postupka u bilo kojoj srednjoj školi i našalost ne, ili na sreću.

**Uzelac:** Nemojmo ulaziti u detalje! Hajdemo se dogovoriti za naše savjetovanje, kako ćemo riješiti problem..., molim vas!

**Šić:** Potpredsjedniče, ali moram reći ono što nije točno!

**Uzelac:** Nemojte sad...imat ćete priliku vrlo brzo!

**Laktašić:** A što mislite zašto niti jedna ova mjera nije izrečena?

**Hrvoj Šić:** Ja ne bih spekulirala o tome! Ne mogu spekulirati o tome...

**Laktašić:** Ja mogu!

**Uzelac:** Molim vas, nemojte sad...tko god je zaustio rekao je nešto dobro. Problema je mnogo...kalendar imam pri ruci, gledam ovo što je gospodin Stipić rekao...moj je prijedlog da to 12. travnja

**Hrvoj Šić:** Mi bismo mogli imati problem...nama su u to vrijeme ispiti državne mature...

**Uzelac:** Neka bude ponedjeljak...ponedjeljak 12. travnja, (...) Molim vas pošaljite mi sve materijale koje imate, sve...deset dana prije tako da materijale dobijem najkasnije do srijede, recimo, ili najkasnije do četvrtka, 1. travnja. Svi vaši materijali, kakvi god bili, bit će ravnopravno tretirani. (...)

**Laktašić:** Mogu li ja sada dvije riječi reći?

**Uzelac:** Izvolite!

**Laktašić:** Kratko i jasno – sve ovo mi možemo provesti. Ali radi se o nečemu, da li je uopće netko napravio kalkulaciju koliko to košta? Tko će to platiti?

**Uzelac:** Govorite o savjetovanju?

**Laktašić:** Ma ne, to je usputno...govorim o Pravilniku...gospođa

Jelavić je jako dobro rekla...treba odgoj vraćati u škole. Odgoj je polako otišao iz škole i škola postaje obrazovna ustanova iz jednostavnog razloga – zato što je normirano ono što se u obrazovanju radi i to se onda donekle i plaća, kažem donekle. A što se tiče odgoja, naši prijatelji u Ministarstvu, naročito neki ljudi su htjeli, za vrijeme kolektivnih pregovora, jako kresati ovlasti razrednika, tj. zaduženje razrednika i ne samo razrednika. Točno je međutim da ovaj problem jedino mogu riješiti učitelji. Zašto? Iz vrlo jednostavnog razloga što su oni u stalnom kontaktu s djecom, i što su donekle ipak educirani za to. Međutim, bez svih ostalih čimbenika koji sudjeluju u odgoju, na može se ovaj problem riješiti. A tu prvenstveno mislim da netko mora osigurati dodatne sredstva za provođenje ovog Pravilnika.

**Uzelac:** Laktašiću, vi ste dali temu za savjetovanje – financijski aspekt stvari...i riješeno...

**Lukiček:** Razrednik sam preko dvadeset godina...u školi radim 27 godina...i s našeg aspekta u svemu ovome nedostaje odgovornost roditelja, koji uopće nisu odgovorni u ovom našem obrazovnom sistemu, koji ne surađuju, mislim da je to osnova nekakvom odgoju djece...

**Uzelac:** Ali, gledajte, ljudi, molim vas...vi sazovete roditeljski sastanak i govorite o djeci onima koji to ne trebaju ni slušati, jer onaj koji treba nije ni došao na roditeljski sastanak. Dobro, to je obiteljski aspekt...ali, struka ima i na to odgovor, struka...ali, notirajmo problem, u pravu ste...govoriti ćemo i o aspektu obitelji.

**Jelavić:** Ja samo želim pitati...tko je, koliko je zbog nedolaženja na roditeljske sastanke, na informacije, prijavio roditelje Centru za socijalnu skrb...jer je prema Obiteljskom zakonu, razrednik je to dužan prijaviti i Centar može izreći mjeru. Takvih informacija, prema našim saznanjima, iz škole prema Centrima nema. (...)

**Laktašić:** Kratko sam htio gospođi odgovoriti zašto je to tako...učitelji bježe od tog problema jer znaju da će se uvući u vrzino kolo...ja vas molim da shvatite ljude koji rade u sustavu...

**Uzelac:** Molim vas samo jednu stvar...gospođa Tatalović će kontaktirati svakoga od vas koji ste sada ovdje...dobit ćete minutažu kao potencijalni izlagači na savjetovanju. Zahvaljujem na odazivu ovom sastanku!

Sonja Mudrić



jek pogrešno!"

**Hrvoj Šić:** Hvala lijepa, gospodine potpredsjedniče! Obzirom da je ovdje toliko ljudi govorilo koji poznaju problematiku, pa ću moći preskočiti uvodi dio i fokusirati se na Pravilnik, na njegovu svrhu i smisao.

**Uzelac:** Fokusirajte se na moj prijedlog oko savjetovanja!

**Hrvoj Šić:** (...) Ja ne mogu ovaj čas govoriti o tome je li ovaj Pravilnik dobar ili loš. Ono o čemu mogu reći je to da on postoji i da je u skladu sa Zakonom, mi smo ga napravili tako

**Kolegice i kolege! Hvala Vam što ste svojim potpisima podržali našu Peticiju!**



Zakon o udžbenicima

## KAD SU VUKOVI BILI SITI, A KOZE NA BROJU!?

Za vladavine aktualne političke garniture, dakle u nepunih šest godina, čak četiri puta je mijenjan Zakon o udžbenicima. Aktualna promjena izazvala je burna negodovanja ne samo nakladnika nego i učitelja, a bogme ni roditelji nisu ostali po strani. Prema novom zakonu, udžbenici će vrijediti najmanje četiri godine, a želja je zakonodavca ukloniti ili prevenirati barem dio, ako već ne sve, pretpostavki kaosa i nereda koji je posljednjih godina vladao u našim školama. Očito je kako su prosvjetne vlasti važnu ulogu u tom stvaranju nereda pripisale i činjenici da je do sada svaki nastavnik mogao koristiti udžbenike po svojem odabiru i vlastitoj procjeni. Ubuduće tome neće biti tako jer je Zakonom propisano da se udžbenici biraju na razini škole, odnosno na razini aktiva razredne nastave te na razini aktiva učitelja i nastavnika svakog pojedinog predmeta. I pored svih ovih populističkih smicalica čini se da učitelji nisu nasjeli na ponuđeni mamac i da su se u posljednjih nekoliko mjeseci trsili iz petnih žila da pokažu i dokažu kako u člancima novoga Zakona u udžbenicima vlada posvemašnji propuh te da su ponuđena rješenja, što bi se reklo finim vokabularom, ispod razine vremena u kojemu živimo.

A čemu su, najviše prigovarali nastavnici?

Nastavnici su koristili svaku priliku da istaknu kako bi zakonodavac trebao poštivati različitosti u stilovima poučavanja. Njihovi su argumenti sljedeći: nastavnici u istom školskom aktivu, iako rade po istom nastavnom planu i od učenika imaju ista očekivanja, svoju nastavu oblikuju prema svojim vizijama, osobnim afinitetima i stilu. Tako svaki nastavnik između odobrenih udžbenika može pronaći neki koji mu najviše odgovara i koji će mu pomoći da najbolje izvodi svoju nastavu i postigne optimalne rezultate. Činjenica da nastavnik više neće samostalno moći birati udžbenik po kojem će raditi, već će ga se birati na razini aktiva, značajno bi mogla smanjiti kvalitetu poučavanja. Iz prakse je znano da u školskim aktivima postoje dominantni učitelji, kao i oni čiji se glas manje sluša. U slučaju nesloge oko odabira udžbenika, odlučivat će se po pravilu "glasnosti" i u takvoj konstelaciji snaga mnogi će učitelji biti prisiljeni raditi na predlo-

ku, odnosno udžbeniku koji im nije bio ni u peti. Odobreni udžbenici, iako slijede isti nastavni program, međusobno se jako razlikuju, pa nastavniku ne može biti svejedno hoće li raditi po onom koji mu odgovara ili po nekom drugom. Da se izbjegnu bilo kakva moguća nesuglasja i konflikti uzrokovani takvim oktroiranim udžbenicima bilo bi možda najbolje, dopustimo si malo malicioznosti, da se onda uvede princip da

i donošenjem udžbeničkog standarda, postići lakša školska torba. Jer, novi udžbenički standard još nije donesen, a također se ne nazire na osnovu čega bi on mogao olakšati torbu. Nastavni planovi i programi su i dalje isti, prema tome gradivo koje treba obraditi je isto i doista je nejasno na temelju čega bi se materijali i udžbenici koje koriste u radu mogli ili morali smanjiti.



Jedina svijetla točka u cjelokupnom ovom crnilu, barem gledano iz nastavničke perspektive, dogodila se pet do dvanaest, odnosno kad je pred samo izglasavanje novog zakona predlagatelj prihvatio prigovore o neodrživosti odredbe prema kojoj bi više roditelja moglo uskratiti suglasnost aktivu učitelja na izbor udžbenika i to samo zato jer im je preskup. Iz učiteljskih su se krugova čule, ali ih dakako nitko ih nije poslušao, primjedbe o uvredljivosti odredbi kojima se nakladnicima zabranjuju bilo kakve donacije školama ili znakovi pažnje nastavnicima. Iz Zakona nije posve jasno kako se to namjerava provesti zahtjev da donacije školama moraju biti bezuvjetne i tko to može kontrolirati i kako!? Jedini je način da se država pobrine da svaka škola bude maksimalno opremljena tako da nikakav kompjutor, LCD projektor ili pametna ploča ne mogu biti mamac za pridobivanje korisnika baš "naših" udžbeničkih naslova.

Zakon je donesen i valja ga primjenjivati usprkos evidentnim nedostacima te možda već i početi razmišljati o njegovoj promjeni. Praksa će uskoro pokazati jesu li ponuđena rješenja uistinu donijela kvalitetne pomake ili je zakon bio još jedna zvečica za smirivanje širokih narodnih masa i za pridobivanje političkih poena na temelju tobožnjih promjena u školskom sustavu i čuvanju roditeljskih novčanika.

Ovim bi zakonom trebali svi biti zadovoljni, tako barem priželjkjuju nositelji vlasti. No, kad s jedne strane imamo državu, s druge nakladnike, s treće učitelje, a s četvrte roditelje teško je postići da budu i vukovi siti i koze na broju. Kako bi rekao bivši predsjednik Mesić, u tom slučaju glavom je moralo platiti neko janje!

Milan Novačić

## OSIGURANJE AUTOMOBILA – NOVA POGODNOST ZA ČLANOVE INFORMIRAJTE SE KOD VAŠEG POVJERENIKA ILI NA [www.sindikato-preporod.hr](http://www.sindikato-preporod.hr)

### Izveštaj s 10. sjednice

U subotu, 27. veljače 2010. održana je deseta po redu, a prva u ovoj kalendarskoj godini, sjednica Glavnog vijeća sindikata Preporod. Već je uobičajeno da se na dnevnom redu sjednica u ovom dijelu godine nalazi izvješće predsjednika o radu Sindikata u protekloj godini, kao i financijsko izvješće za proteklu i financijski plan za narednu godinu. Uz ove dvije točke na dnevnom se redu našla i akcija potpisivanja Peticije Pravilnika o tretmanu produženog stručnog postupka, kao i organizacija predstojećeg stručnog savjetovanja za sindikalne povjerenike.

Iz izvješća predsjednika Željka Stipića o radu Sindikata u 2009. godini prenosimo samo ono najvažnije. 2009. godinu predsjednik je u sindikalnom smislu ocijenio godinom nazadovanja, godinom koja će biti zapamćena po trostrukom udaru na plaće prosvjetnih djelatnika, godinu u kojoj je samo Sindikat Preporod upozoravao na daljnje produblivanje zaostajanja plaća u obrazovanju u odnosu na druge javne službe. I dok su nam se plaće smanjivale, broj novih pravilnika je rastao, a da pri tome sindikati gotovo uopće nisu bili u prilici sudjelovati u njihovoj izradi. Ipak, Preporod je na neke od važnijih pravilnika prosvjetnim vlastima uputio svoje primjedbe i prijedloge.

I u pogledu kolektivnog pregovaranja 2009. je bila godina potpune stagnacije. Temeljni kolektivni ugovor za javne službe na snazi je do polovice 2010. godine, napore oko deblokade osnovnoškolskih kolektivnih pregovora nisu dali rezultata, a primjena KU za područje srednjeg obrazovanja produžena je do kraja ove kalendarske godine.

Od samostalnih aktivnosti sindikata Preporod posebno uspješnim predsjednik je ocijenio prosvjed na Trgu žrtava fašizma održan 3. travnja 2009., na dan izglasavanja rebalansa državnog proračuna. Bili smo tada ne samo prvi, već i jedini sindikat koji je reagirao na smanjivanje sredstava za obrazovanje i druge javne djelatnosti. O jednodnevnom štrajku u svibnju 2009. godine izvršena je detaljna analiza na prethodnim sjednicama Glavnog vijeća. Učinaka posljednjeg štrajka dakako da nije bilo, sam je štrajk odavno zaboravljen, ostale su tek štetne posljedice koje osjećaju svi sindikati koji su štrajk provodili.

### Iz rada Glavnog vijeća

Ipak, u sindikatu Preporod ne bismo smjeli biti posve nezadovoljni proteklom godinom. Učinjen je daljnji iskorak u informiranju članstva putem Glasila koje je prošireno na četiri stranice i distribuirano se prema svim školama, modernizirana je i naša web-stranica na kojoj je sada moguće vidjeti i video-zapise s tiskovnih konferencija. Posebno je velik napor



uložen u javne istupe u kojima su prezentirani stavovi našeg sindikata o gotovo svim aktualnostima u obrazovanju, pa i šire. Posebno je vrijedno to što su uz predsjednika sindikata, u brojnim medijskim istupima sudjelovali i naši povjerenici i članovi koji su se odazvali pozivu sindikata da o pojedinim temama progovore izravno iz svojih škola i zbornica.

Kako je sjednici Glavnog vijeća prethodila sjednica Nadzornog vijeća na kojoj su njegovi članovi pregledali, kako

financijsko poslovanje sindikata u 2009., tako i plan za 2010. godinu. Financijsko izvješće je Glavnom vijeću predstavila kolegica Marija Benić, predsjednica NV. Uvidom je ustanovljeno da je financijsko poslovanje Sindikata vođeno uredno i u skladu sa zakonom, te da nije bilo značajnijeg odstupanja u odnosu na planirane kako prihode tako ni rashode. Predsjednik Stipić ponajprije je zamolio članove Glavnog vijeća da na svojim županijskim vijećima objasne povjerenicima kako je obveza podnošenja tromjesečnih i godišnjeg financijskog izvješća na razini područnica novina koja je naša zakonska obveza, a ne inicijativa Sindikata. Također, napomenuo je kako je smanjenje rashoda djelomice posljedica toga što plaće svih zaposlenih u sindikatu prate svaku promjenu plaća u obrazovanju, te je tako bilo i u slučaju smanjenja u prošloj godini. Financijsko izvješće, kao i financijski plan, dobili su jednoglasnu potporu članova Glavnog vijeća.

O izvanrednom odjeku Peticije za izmjenu Pravilnika o produženom stručnom postupku izvijestio je Miljenko Lukiček. Peticija je potpisivana od 27. siječnja do 12. veljače, u skoro 500 osnovnih i srednjih škola i prikupljeno je više od 11000 potpisa. Posebno je značajna činjenica da su potpisi stigli skoro 200 škola u kojima Preporod uopće ne djeluje, što govori kako su zaposleni na školama prepoznali važnost akcije koja nije imala usko sindikalno značenje. Uz zaista izvanredni medijski odjek naše Peticije, treba istaknuti da je nakon potpisivanja peticije uslijedio sastanak predstavnika školskih sindikata, predstavnika triju ministarstava i Ureda dječje pravobraniteljice s potpredsjednikom Vlade Slobdanom Uzelcem.

Sjednica je završena informacijama o predstojećem trodnevnom savjetovanju za sindikalne povjerenike koje će se održati od 26. do 28. ožujka u Tuheljskim toplicama. Izmjene Zakona o radu, kao i sadržaji više zakonskih i podzakonskih akata s područja odgoja i obrazovanja, bit će ključne teme našeg redovitog godišnjeg savjetovanja.

Sonja Mudrić



...NOVOSTI.. NOVOSTI..NOVOSTI.. NOVOSTI..NOVOSTI.. NOVOSTI...

**25. siječnja** Osnovana sindikalna podružnica Preporoda u daruvarskoj Glazbenoj školi Brune Bjelinskog. Za povjernicu izabrana kolegica **Ana Kralj**, a za zamjenicu sindikalne povjerenice kolegica **Ivana Bešenić Znika**. Čestitamo!

**27. siječnja** Održana tiskovna konferencija „Peticijom protiv Pravilnika koji štiti neodgovorno i nasilničko ponašanje učenika“ s koje je Sindikat Preporod najavio potpisivanje peticije u svim osnovnim i srednjim školama od 27. siječnja do 12. veljače. Peticijom će nastavnicima, stručnim suradnicima i ravnateljima biti omogućeno iskazivanje nezadovoljstva sadržajem spornog Pravilnika.

**2. veljače** Preporod priopćenjem reagirao na dopis državnog tajnika Stipe Mamića kojim se nastavnicama koje su navršile 60 i nastavnicima s navršenihi 65 godina, a ravnatelji su im produžili ugovore o radu, oduzima pravo na naknadu plaće na teret sredstava obveznog osiguranja za vrijeme bolovanja. Zatraženo žurno povlačenje spornog dopisa.

**12. veljače** U Osnovnoj školi Gornja Poljica u Donjem Dolcu osnovana podružnica Sindikata Preporod. Za sindikalnog povjerenika izabran kolega **Boško Smajić**, a za zamjenicu sindikalnog povjerenika kolegica **Ivana Pavić**. Čestitamo!

\* Predsjednik Sindikata sudjelovao na sastanku organiziranom u novoosnovanoj podružnici Preporoda u daruvarskoj

Glazbenoj školi Brune Bjelinskog. Na sastanku se razgovaralo o načinu rješavanja konkretnog problema neisplate putnih troškova, odnosno o inicijativama našeg sindikata pokrenutim u povodu donošenja novih propisa kojim će biti uređeno područje umjetničkih škola.

**15. veljače** Predsjednik Sindikata sudjelovao u informativnoj emisiji Hrvatske televizije Muke po državnoj maturi urednice Sunčice Findak.

**16. veljače** U Splitu održana tiskovna konferencija „Nastavničko Ne Pravilniku koji štiti neodgovorno i nasilničko učeničko ponašanje“ na kojoj su predstavljeni prvi rezultati potpisivanja peticije. Posebno je istaknut izniman odaziv ovoj akciji Preporoda na području Splitsko-dalmatinske županije.

**17. veljače** Predsjednik Sindikata sudjelovao u Centru za ljudska prava na okruglom stolu „Da li se spornost sudskih postupaka nalazi u funkciji korupcije?“ koji je organiziralo više nevladinih udruga, sindikata i pojedinaca koji se ističu u borbi protiv štetnih posljedica spornosti pravosuđa. Zaključci s okruglog stola poslani na desetak važnih adresa.

**22. veljače** Na tiskovnoj konferenciji obznanjeni rezultati dvotjednog potpisivanja peticije protiv Pravilnika o produženom stručnom postupku. Peticiju je potpisalo 11214

nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja iz 492 osnovne i srednje škole. Nikada nastavnici nisu u ovako velikom broju, osim dakako kad se radilo o iskazivanju nezadovoljstva materijalnim položajem, pokazali neslaganje s nekim rješenjem iz područja struke.

**23. veljače** potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske Slobodan Uzelac pozvao predstavnike triju školskih sindikata, predstavnike Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, te predstavnike Pravobraniteljice za djecu, na sastanak na kojem se razgovaralo o primjeni Pravilnika o pedagoškoj mjeri odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka. Na sastanku je zaključeno da će se 12. travnja održati sastanak u širem sastanku na kojem će se pokušati pronaći rješenja za sporna pitanja iz Pravilnika. Na sastanku je predsjednik Sindikata uručio potpredsjedniku Vlade peticiju s više od 11 tisuća prikupljenih potpisa protiv spornog Pravilnika.

**27. veljače** Održana 10. sjednica Glavnog vijeća na kojoj je, među ostalim, prihvaćen godišnji izvještaj predsjednika Sindikata i financijski izvještaj za 2009. godinu. Također, na ovoj se sjednici raspravljalo o poduzetima aktivnostima između dviju sjednica Glavnog vijeća,

24SATA

NOVI LIST

SLOBODNA DALMACIJA

Večernji list

Jutarnji list

VJESNIK

www.VJESNIK.hr Utorak, 23. veljače 2010.

**ŠKOLSTVO Sastanak u Vladi zbog pravilnika**

**Više od 11.000 potpisa protiv 'praćenja' učenika**

ZAGREB - Peticiju protiv Pravilnika o produženom stručnom postupku, kojim se učenicima 27 neopravdanih sati omogućava da i dalje pohađa nastavu umjesto da dobiva opomenu pred isključenje, potpisalo je više od 11.000 nastavnika iz 492 škole u Hrvatskoj, objavio je na konferenciji za novinare predsjednik Školskog sindikata Preporod Željko Stipić. Zanimljivim smatra da su peticiju potpisali i ravnatelj škole, kao i povjerenici drugih sindikata.

Riječ je o pravilniku koji je u primjeni od ove školske godine, a koji predviđa da se učeniku ne smije dati niti jedna pedagoška mjera bez prethodnog »praćenja« kroz tri mjeseca. Pravilnik je, smatra Stipić, nejasan i neprovediv, no s druge strane važan, jer čak 42 posto učenika srednjih škola ima određenu pedagošku mjeru.

O Pravilniku će se u utorak raspravljati i u Vladi, na poziv potpredsjednika Slobodana Uzelca. Sindikat će zahtijevati uključivanje predstavnika radnika, odnosno sindikata, u sve aktivnosti koje će se provoditi na izmjeni postojećeg ili izradi novog pravilnika.

»Cilj nam je da ovo bude prekretnica i da se više ne dogodi da se pravilnici rade u zatvorenim krugovima izvan zbornica«, poručio je Stipić. [M. Lilek]



**Slobodna Dalmacija**  
SRIJEDA 3.2.2010.

**NASTAVNICI I BOLOVANJE**

**Ministre, povucite odluku**

**Sindikat zaposlenika u školstvu Preporod traži od ministra Radovana Fuchsa hitno povlačenje dopisa kojim se sve nastavnice koje su navršile 60. te svi nastavnici koji su navršili 65. godinu života, a kojima je produžen ugovor o radu, obavještavaju da im se ukida pravo na naknadu plaće za vrijeme bolovanja.**

M. ČUK

Četvrtak, 4. veljače 2010. **NOVI LIST**

**miniVIEW**



**ŽELJKO STIPIĆ, PREDSEDNIK »PREPORODA«**

**Gluposti Ministarstva obrazovanja ne prestaju iznenađivati**

O namjeri Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa da ne plaća bolovanje profesorima starijim od 65 godina: Teško je ući u trag svim glupostima koje stižu iz te institucije, iako nas upravo time ne prestaju iznenađivati. Zakon na kojeg se državni tajnik poziva je iz 2008., riječ je o načelnoj odredbi, ali ovdje je posrijedi posebna situacija: radom kolega starijih od 65 godina rješava se problem nestručne nastave. U svakom slučaju, osoba koja je ovako pokušala riješiti »problem« ili ne poznaje situaciju u hrvatskom školstvu, ili je toliko maliciozna da hrvatskom školstvu želi zlo.

prenosimo iz tiska...